

Nr 56.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående
ändring i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ordinarie stat,
i hvad den rör kvinnliga biträden; gifven Stockholms
slott den 23 februari 1912.*

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att godkänna

dels sådan ändring i den år 1911 fastställda ordinarie stat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att för hvardera af två kvinnliga biträden lönen höjes från 600 kronor till 900 kronor och tjänstgöringspenningarna från 450 kronor till 550 kronor, samt för hvar och en af tre kvinnliga biträden lönen höjes från 600 kronor till 700 kronor, men tjänstgöringspenningarna sänkas från 450 kronor till 350 kronor,

dels ock det tillägg till de enligt nådiga kungörelsen den 22 juni 1911 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å sagda stat förenade aflöningsförmåner, att för skrifbiträde å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens stat skola gälla de af chefen för finansdepartementet föreslagna, i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari 1912 upptagna allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter, dock med iakttagande af de jämkningar därutinnan, som af Riksdagen i fråga om fasta biträden å nedre justitierevisionens stat sedermera beslutats.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23
februari 1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
friherre ADELWARD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

I det af löneregleringskommittén afgifna betänkande angående väg- och vattenbyggnadsstyrelsens lönereglering föreslog kommittén, att fem ordinarie kvinnliga biträden skulle uppföras å styrelsens stat.

Beträffande de hos styrelsen sysselsatta kvinnliga biträdena upplyste kommittén, att samtliga hade till åliggande att utföra det för styrelsen erforderliga renskrifningsarbetet, men därjämte hade vissa af dem en del andra göromål. Ett biträde handhade och vårdade det till den tekniska afdelningen hörande ritningsarkivet, förde erforderliga förteckningar däröfver samt utförde förekommande kopieringar af ritningar, kartor m. m. Motsvarande göromål å järnvägsafdelningen bestredes äfven af ett kvinnligt biträde. Ett af de kvinnliga biträdena hade att utföra en del bokhålleri- och expeditionsgöromål å den administrativa afdelningen.

Inom kommittén väcktes fråga, huruvida ej af de kvinnliga biträdena de, hvilka utförde mera kvalificerad arbete än enbart renskrifningsgöromål, borde ställas i en högre grad än öfriga biträden.

I detta hänseende erinrades emellertid, att kommittén erhållit särskildt uppdrag att afgifva underdånigt utlåtande och förslag i fråga om uppförande i stat af vissa, fast anställda biträden hos en mängd ämbetsverk och myndigheter, hvilkas löneförhållanden reglerats vid senare årens riksdagar, och att i berörda ärende, förutom åtskilliga andra spörsmål, äfven framstälts yrkanden om en bättre ställning för de biträden, som utföra mera kvalificerad arbete.

Då kommittén ännu icke hade varit i tillfälle att bestämma sin ståndpunkt till det sist omförmälda principiella spörsmålet, syntes det kommittén lämpligast att, oafsedt huruvida framdeles kunde befinnas, att ett eller flera af de hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anställda kvinnliga biträdena borde erhålla en bättre ställning, tills vidare likställa samtliga de kvinnliga biträden, som enligt kommitténs mening borde uppföras å styrelsens stat.

I den af Kungl. Maj:t och Riksdagen år 1911 fastställda stat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen upptogos 5 kvinnliga biträden med följande aflöningsförmåner för hvar och en: lön 600 kronor, tjänstgöringspenningar 450 kronor, ortstillägg 150 kronor eller sålunda en begynnelseaflöning af 1,200 kronor, hvartill kunde komma ålderstillägg efter 5 och 10 år med 200 kronor hvardera gången.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t, med bifall till chefens för finansdepartementet i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari 1912 gjorda hemställan, föreslagit Riksdagen att uppföra i stat hos vissa ämbetsverk och myndigheter fasta biträden med två aflöningsstyper, en för biträden, som utföra renskrifning och därmed jämförliga göromål, afsedd normalaflöning med lön 700 kronor, tjänstgöringspenningar 350 kronor och ortstillägg 150 kronor eller tillhoppa 1,200 kronor jämte två ålderstillägg, hvartdera å 200 kronor efter respektive 5 och 10 år, samt en aflöningsstyp för biträden med mera kvalificerade uppgifter med lön 900 kronor, tjänstgöringspenningar 550 kronor och ortstillägg 150 kronor eller sammanlagdt 1,600 kronor, hvartill skulle kunna komma två ålderstillägg, hvartdera å 200 kronor, efter 5 och 10 år.

Samtidigt som statsverkspropositionen af Kungl. Maj:t godkändes, anmodades väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att inkomma med utredning, i hvad mån, särskildt med hänsyn till olika beskaffenhet af de hos styrelsen anställda biträdenas arbete, ändring kunde i enlighet med de i statsverkspropositionen angifna grunder för dylika biträdens aflöning erfordras i styrelsens stat, i hvad den rörde de kvinnliga biträdena.

I skrifvelse den 20 februari 1912 har nu styrelsen anført, att tre biträden äro hufvudsakligen sysselsatta med att utföra det för styrelsen erforderliga renskrifningsarbetet, under det att mera kvalificerad arbete är anförtrödt åt de båda öfriga. Genom att anförtra åt dessa båda biträden skötandet af styrelsens ritnings- och kontraktsarkiv, kopierandet af ritningar m. m. anser styrelsen sig hafva undvikit att i många fall nödgas använda mera kvalificerad arbetskraft.

Styrelsen upplyser vidare, att det ena af dessa biträden har vården om styrelsens ritningsarkiv, verkställer erforderliga förteckningar däröfver samt utför förekommande kopieringar af ritningar, kartor m. m., uppgifter, som uteslutande taga hela detta biträdes tid i anspråk. Det andra biträdet af denna högre grad har till uppgift att vårda styrelsens kontraktsarkiv, att föra erforderliga förteckningar däröfver, att verkställa anteckningar i de hos styrelsen förda specialer öfver allmänna arbeten samt att biträda vid bokhålleri- och expeditionsgöromål å administrativa afdelningen. Äfven detta arbete, som är synnerligen viktigt och maktpåliggande, tager så godt som uteslutande detta biträdes tid i anspråk.

Styrelsen hemställer för den skull, att i styrelsens stat måtte uppföras tre kvinnliga biträden af den af Kungl. Maj:t föreslagna normaltypen och två af den högre typen.

Departements-
chefen.

Aflöningen till de kvinnliga biträdena i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen torde gifvetvis böra bringas i öfverensstämmelse med de grunder, som i statsverkspropositionen föreslagits för fasta biträden hos vissa verk och myndigheter. Den för dessa biträden föreslagna normaltypen skiljer sig från aflöningen enligt styrelsens stat för de biträden, som utföra renskrifnings- och därmed närmast jämförligt arbete, allenast i fråga om fördelningen mellan lön och tjänstgöringspenningar.

Af löneregeringskommitténs ofvan anförda yttrande samt den utredning, som nu lämnats af styrelsen, synes mig framgå, att två af styrelsens biträden hafva sådan sysselsättning, att dem bör tillerkännas aflöning efter den högre typ, som är afsedd för biträden med mera kvalificerad arbete. För dessa bör alltså lönen höjas från 600 kronor till 900 kronor och tjänstgöringspenningarna från 450 kronor till 550 kronor.

De allmänna lönevillkor, som af chefen för finansdepartementet angifvits för biträdena i ämbetsverken, torde böra göras gällande äfven för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, dock med iakttagande af de jämkningar därutinnan, som af Riksdagen i fråga om fasta biträden å nedre justitierevisionens stat sedermera beslutats.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen

att godkänna

dels sådan ändring i den år 1911 fastställda ordinarie stat för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att för hvardera af två kvinnliga biträden lönen höjes från 600 kronor till 900 kronor och tjänstgöringspenningarna från 450 kronor till 550 kronor, samt för hvar och en af tre kvinnliga biträden lönen höjes från 600 kronor till 700 kronor, men tjänstgöringspenningarna sänkas från 450 kronor till 350 kronor,

dels ock det tillägg till de enligt nådiga kungörelsen den 22 juni 1911 stadgade villkor och bestämmelser för åtnjutande af de med befattning å sagda stat förenade aflöningsförmåner, att för skrifbiträde å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens stat skola gälla de af chefen för finansdepartementet föreslagna, i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 januari 1912 upptagna allmänna villkor och bestämmelser i fråga om fasta biträden hos vissa verk och myndigheter, dock med iakttagande af de jämkningar därutinnan, som af Riksdagen i fråga om fasta biträden å nedre justitierevisionens stat sedermera beslutats.

Vid bifall härtill kommer staten för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, nu 134,000 kronor, att höjas med 800 kronor eller till 134,800 kronor.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflätas.

Ur protokollet:

Nils Ädelgren.
